

Sygn. akt II Ca 2633/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Zgud

Protokolant sądowy: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko M. Ż.

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie z dnia 11 sierpnia 2014 r., sygnatura akt I C 1703/14/P

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego M. Ż. na rzecz strony powodowej Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K. kwotę (...) zł (tysiąc dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami od 15 kwietnia 2014 roku;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego M. Ż. na rzecz strony powodowej Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K. kwotę (...) zł (pięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania.;

2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 20 marca 2015 roku

Wyrokiem zaocznym z 11 sierpnia 2014 r. do sygn. akt I C 1703/14/P Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie I Wydział Cywilny oddalił powództwo Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K. o zapłatę kwoty (...) zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu przeciwko M. Ż..

Sąd Rejonowy uznając stan faktyczny sprawy za bezsporny wskazał, że W dniu (...) r. pozwany M. Ż. zawarł z (...) Sp. z o.o. w.S. umowę o pożyczkę gotówkową w wysokości (...) zł. Strony określiły, że kwota do wypłaty opiewać będzie na (...) zł, kwota za obsługę w domu – (...) zł, opłata przygotowawcza – (...) zł, całkowity koszt pożyczki (...). Pożyczka miała być spłacona w 53 ratach tygodniowych od dnia 5.03.2009 . w dniu zawarcia umowy pożyczkobiorca otrzymał kwotę (...) zł. W dniu 6 grudnia 2013 roku spółka (...) Spółka z o.o. w.P. dokonała przelewu wierzytelności przysługującej jej od pozwanego z tytułu umowy pożyczki w kwocie (...) zł na rzecz Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z

siedzibą w K. (...) na liście). W dniu 06.12.2013 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wystosowała na adres M. Ż. zawiadomienie o dokonaniu cesji wierzytelności a także wezwanie do dokonania zapłaty na swoją rzecz kwoty (...) – w terminie 3 dni liczonym od daty otrzymania wezwania.

Sąd Rejonowy uzasadniając rozstrzygnięcie zważył, że zgodnie z treścią art. 339§1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym drugim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Zdaniem Sądu Rejonowego twierdzenia powoda, z których wywodził on swe roszczenia budziły uzasadnione wątpliwości. Stąd też nie zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego uwzględniającego powództwo. Zgodnie z treścią art. 509§1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby to się ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że powód wywodził roszczenie z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z cedentem. Tymczasem istnienie zobowiązania pozwanego dotyczącego obowiązku zapłaty powodowi kwoty wskazanej w pozwie z tytułu zwrotu udzielonej mu przez cedenta pożyczki w okolicznościach sprawy niniejszej nasuwało szereg wątpliwości. Zdaniem Sądu Rejonowego pozwany zawarł umowę z innym niż cedent podmiotem. Mianowicie umowa pożyczki z dnia (...) r. została zawarta przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. w S., podczas gdy przelewu wierzytelności na rzecz powoda dokonała spółka (...) Sp. z o.o. w P.. Powód nie przedstawił żadnego dokumentu, który wykazywałby tożsamość obu podmiotów, bądź ich następstwo prawne. Nawet przy przyjęciu, że mamy do czynienia z podmiotem tożsamym (zawierającym z pozwanym umowę pożyczki i dokonującym cesji wierzytelności na rzecz powoda) wskazać należy, iż istnieje sprzeczność pomiędzy treścią dokumentu – formularza udzielenia pozwanemu pożyczki i zawartych w nim zapisach w przedmiocie kwoty udzielonej pożyczki, a treścią załącznika do umowy przelewu wierzytelności w zakresie określenia tejże kwoty udzielonej pozwanemu pożyczki. Jak wynika z dokumentu umowy pożyczki (...) Sp. z o.o. w S. udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie (...) zł („pożyczka w wysokości”). Z kolei z załącznika do umowy cesji wierzytelności wynika, iż spółce (...) Sp. z o.o. w P. przysługiwała w stosunku do M. Ż. wierzytelność z umowy pożyczki udzielonej w kwocie (...) zł („kwota brutto pożyczki”). Kwoty te nie są tożsame. Ostatecznie Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że na podstawie zaprezentowanych przez stronę powodową dowodów nie da się wywieść wniosku, że umowa przelewu wierzytelności zawarta przez niego z (...) sp. z o.o. w P. obejmowała wierzytelność przysługującą cedentowi w stosunku do pozwanego.

Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 232 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie, iż powód nie przedstawił dowodów potwierdzających zasadność roszczenia co do kwoty (...) zł; art. 339 § 2 k.p.c. poprzez niezasadne oddalenie powództwa wyrokiem zaocznym w całości w sytuacji, gdy zasada roszczenia co do kwoty (...) zł nie budzi jakichkolwiek wątpliwości;

- z naruszenie prawa materialnego, który miał wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 7 a ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim poprzez brak zastosowania wskazanego przepisu w przedmiotowej sprawie; art. 509 § 1 k.c. poprzez niezasadne przyjęcie, iż powód nie trafił dowodów na okoliczność zawarcia umowy przelewu wierzytelności przysługującej pierwotnie cedentowi wobec pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej była uzasadniona i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Ustalenia Sądu Rejonowego są prawidłowe i Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne, czyniąc je tym samym podstawą swojego rozstrzygnięcia.

Za zasadne Sąd Okręgowy uznaje zarzuty naruszenia art. 232 k.p.c. i art. 339 k.p.c., albowiem Sąd Rejonowy w sposób nieuprawniony przyjął, iż strona powodowa nie przedstawiła dowodów potwierdzających przynajmniej częściową zasadność dochodzonego przez nią roszczenia i jej żądanie nie może zostać uwzględnione żadnej części.

Zgodnie z art. 339 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w sprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W przytoczonych przez siebie okolicznościach faktycznych strona powodowa powoływała się na nabycie od cedenta - (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. (na podstawie umowy przelewu z dnia (...)) przysługującej jej względem pozwanego wierzytelności. Wierzytelność ta wynikała z zawartej przez pozwanego w dniu (...) roku z cedentem umowy pożyczki na kwotę(...) zł, która miała zostać spłacona do dnia 8 marca 2010 roku wraz z oprocentowaniem. Dalej strona powodowa wskazywała, że strony umowy pożyczki uzgodniły i zaakceptowały, iż całkowity koszt pożyczki wynosił będzie (...)zł, w tym (...) zł stanowić będzie oprocentowanie. Do pozwu zostały dołączone kserokopie następujących dokumentów: umowy przelewu wierzytelności z dnia (...) roku z załącznikiem, zawiadomienia o dokonaniu cesji, umowy pożyczki numer (...) z dnia (...) roku, potwierdzenia otrzymania gotówki z tego samego dnia, informacja z KRS strony powodowej.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie domniemanie wynikające z art. 339 par. 2 k.p.c. jedynie zastępuje postępowanie dowodowe i to tylko wówczas gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (zob. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lutego 1972 roku, III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150). Przyjmuje się również, iż niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze zobowiązany jest rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, Lex nr 7094). Sąd Rejonowy uprawniony był zatem do zweryfikowania twierdzeń strony powodowej w oparciu o zaoferowany przez nią materiał dowodowy, jak również dokonać oceny zgłoszonego przez nią żądania w oparciu o przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy nie podziela jednak dokonanej przez ten Sąd oceny, iż strona powodowa nie udowodniła, by umowa przelewu wierzytelności obejmowała przysługującą jej wierzytelność względem pozwanego. Przemawia za tym kilka argumentów.

Jakkolwiek Sąd Rejonowy uznał stan faktyczny sprawy za bezsporny (co sugeruje oparcie się na twierdzeniach powoda), to jednak z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, iż Sąd ten dokonywał weryfikacji złożonych dokumentów, a zatem w istocie przeprowadził postępowanie dowodowe. Trudno uznać za przekonujący argument Sądu pierwszej instancji, by strona powodowa nie udowodniła, że pozwany zawarła umowę z cedentem. Faktem jest, że umowa pożyczki z dnia (...) roku została zawarta z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., a umowa przelewu wierzytelności z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P., niemniej nie sposób zasadnie twierdzić, że są to dwa odrębne podmioty. Zarówno bowiem w umowie pożyczki jak i umowie przelewu istnieją dane identyfikujące (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, które wskazują w sposób niebudzący wątpliwości, iż jest to ten sam podmiot. Wskazuje na to nie tylko tożsama nazwa tej spółki ale również tożsame numery KRS ((...)) i NIP (...), które w zestawieniu z twierdzeniami pozwu, dotyczącymi podstawy faktycznej żądania i brakiem stanowiska pozwanego, należy uznać za pozwalające na identyfikację cedenta w sposób wykluczający uznanie, iż jest to inny podmiot, od tego z którym pozwana zawarła umowę pożyczki. Nawiasem mówiąc, okoliczności te dają się również zweryfikować w powszechnie dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości informacji o podmiotach ujawnionych w KRS.

Nie jest również dla Sądu Okręgowego przekonujący argument, iż niemożliwym jest wyprowadzenie wniosku, że umowa przelewu wierzytelności zawarta przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w P. i stroną powodową obejmuje wierzytelność przysługującą względem pozwanej. Przywiązując nadmierną wagę do określonego w umowie przelewu kosztu brutto pożyczki, Sąd Rejonowy stracił zupełnie z pola widzenia to, że w załączniku do umowy przelewu została określona osoba pozwanego (jego imię, nazwisko, adres i numer PESEL), numer umowy ((...)), data jej

zawarcia (...) roku), kwota przekazana w ramach umowy (...)zł), kwota za obsługę w domu (...) zł) i dane te dokładnie odpowiadają danym z przedłożonej przez stronę powodową umowy pożyczki, którą zawarł pozwany (k.17). Nie może być zatem wątpliwości również i to, że przedmiotem przelewu była wierzytelność wynikająca z pożyczki numer (...) z dnia (...) roku, znajdującej się na k. 17, skoro wprost stanowi o tym załącznik do tej umowy. Wysokość kwoty brutto przelewanej wierzytelności jest kwestią drugorzędną i może wpływać co najwyżej na ocenę wysokości dochodzonego roszczenia. Stąd też brak podstaw do kwestionowania skuteczności przelewu, którego możliwość dokonania wynika z art. 509 § 1 k.c.

Co do wysokości dochodzonego przez stronę powodową roszczenia zauważyć należy, że do umowy pożyczki, jaką zawarła pozwany, zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001 roku, Nr100, poz. 1081), z uwagi na brzmienie art. 66 ust. 1 ustawy 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, stanowiącym, że do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie z art. 7 a ustawy o kredycie konsumenckim z 2001 roku łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki (z wyłączeniem udokumentowanych i lub wynikających z innych przepisów kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem ubezpieczeń lub zabezpieczeń), nie może przekroczyć 5 % udzielonego kredytu konsumenckiego. Wysokość udzielonej pożyczki wynosiła (...) zł, a zatem suma wszystkich opłat nie może być wyższa niż 5 %, czyli 90 zł. Obciążenie konsumenta wyższymi opłatami, niż to wynika z art. 7a ustawy z 2001 roku (w tym za tzw. obsługę pożyczki w domu), skutkować musi stwierdzeniem nieważności umowy w tym zakresie w oparciu o art. 58 par. 3 k.c. Zgodnie z tym przepisem czynność prawna sprzeczna z ustawą jest nieważna, przy czym w sytuacji, gdy nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotnie tych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Nie może budzić wątpliwości, iż w analizowanym przypadku mamy do czynienia z utrzymaniem skuteczności umowy przy jednoczesnej nieważności jej postanowień sprzecznych z prawem. Żadne bowiem okoliczności sprawy nie wskazują na to, by strony nie zawarły umowy na warunkach określonych w przepisach, obowiązujących w dacie jej zawarcia.

Strona pozwana w apelacji zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w części i obecnie domaga się zasądzenia kwoty (...) zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Żądanie to należy uznać za usprawiedliwione.

Udzielona kwota pożyczki wynosiła(...) zł, do tego należy dodać 5 % tytułem opłat, co daje kwotę (...) zł. Nie można odmówić stronie powodowej możliwości dochodzenia odsetek, których nie obejmuje regulacja z art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim z 2001 roku, a które strony zastrzegły w umowie jako odsetki maksymalne na kwotę (...)zł. Ponieważ pozwany tytułem zaciągniętej pożyczki zapłacił kwotę (...)zł, to żądanie w kwocie (...)zł jest usprawiedliwione w oparciu o art. 720 § 1 k.c. Od tej kwoty, obejmującej również częściowo odsetki, strona powodowa może dochodzić odsetek od dnia wniesienia pozwu (art. 481 i 482 § 1 k.c.).

Z powyższych powodów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zasądzając kwotę wskazaną w apelacji i oddalając powództwo w pozostałej części. W pierwszej instancji strona powodowa utrzymała się ze swoim żądaniem w 58,5 % i taką część kosztów winna jej zwrócić pozwana, czyli 58,50 zł ze 100 zł uiszczonych opłaty. Tę kwotę winna zatem otrzymać od strony przeciwnej zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wyniki postępowania (art. 98 k.p.c.)

Koszty postępowania w drugiej instancji wobec uwzględnienia apelacji w całości obejmują opłatę od apelacji w kwocie 30 zł i orzeczono o nich również na zasadzie art. 98 k.p.c. wobec uwzględnienia apelacji w całości.